

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРОГРАМА
вступного іспиту з географії для вступу на навчання
для здобуття ступеня бакалавра
на основі повної загальної середньої освіти

Київ 2017

ЗМІСТ

Загальні положення.....	3
Основні географічні поняття і факти	5
Пояснювальна записка до тестів.....	14
Критерії оцінювання підготовленості вступників	16

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програму вступного іспиту з географії для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти складено на підставі Програми зовнішнього незалежного оцінювання з географії для осіб, які бажають здобувати вищу освіту на основі повної загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерством освіти і науки України від 03 лютого 2016 року № 77 «Про затвердження програм зовнішнього незалежного оцінювання для осіб, які бажають здобувати вищу освіту на основі повної загальної середньої освіти».

Мета вступного іспиту

Вступний іспит з географії для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти проводиться з метою оцінювання підготовленості вступника до здобуття вищої освіти і передбачає перевірку рівня знань, умінь та навичок вступника з географії.

Вимоги до підготовки вступників

На вступному іспиті з географії *вступник* до Національного транспортного університету *повинен показати*:

- розвиток географічного мислення;
- здатність застосовувати географічні знання та набуті вміння для аналізу природних, суспільних і господарських процесів, подій, явищ;
- сформованість комплексного, просторового, соціально орієнтованого уявлення про Землю на основі краєзнавчого, регіонального та планетарного підходів;
- здатність реалізовувати географічні компетенції у повсякденному житті та майбутній трудовій діяльності;
- рівень сформованості географічної культури.

Вступник повинен уміти:

- користуватися географічними картами та атласами, визначати географічні координати;
- будувати графіки, стовпчикові і колові діаграми, проводити різноманітні статистичні обрахунки;
- аналізувати таблиці та тематичні карти
- визначати мінерали різних класів та гірські породи різного походження;
- встановлювати залежність між рельєфом та тектонічною будовою;
- характеризувати географічні пояси суші і океану;
- визначати механічний склад ґрунту, його структуру;
- описувати ґрунтовий розріз;
- давати характеристику географічного положення океану та материка за типовим планом;
- давати загальну фізико-географічну характеристику материків і

океанів за типовим планом;

- виявляти закономірності географічної зональності материків, характерні особливості ґрунтово-рослинного покриву, тваринного світу;
- давати оцінку фізико-географічного положення України;
- співставляти фізичну, тектонічну та геологічну карти, робити на основі цього висновки про взаємозв'язок між тектонічною будовою, рельєфом, походженням і поширенням корисних копалин;
- аналізувати ландшафтну карту і схему фізико-географічного районування України;
- складати фізико-географічну характеристику природних зон, висотних країн;
- будувати і аналізувати графіки динаміки показників природного руху населення;
- будувати статево-вікову піраміду, карту густоти населення;
- визначати показники міграційної рухомості населення, характеризувати розселення певного району;
- оцінювати вплив природних і соціально-географічних факторів на розміщення галузей промисловості;
- аналізувати галузеву структуру району, виділяти елементи територіальної структури господарства регіону (країни);
- аналізувати геополітичне положення країн і регіонів світу;
- аналізувати демографічну ситуацію в окремих регіонах світу, робити демографічний прогноз, складати демографічну програму;
- характеризувати економіко-географічне та геополітичне положення України;
- аналізувати особливості розвитку та розміщення різних галузей промисловості та сільського господарства України;
- складати порівняльну характеристику економіко-географічних районів України;
- давати оцінку ЕГП країн і регіонів світу;
- визначати роль і місце окремих країн і регіонів у світовому господарстві.

Форма проведення вступного іспиту

Вступний іспит з географії для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти проводиться у письмовій формі за тестовою технологією.

Користування довідковою та допоміжною літературою не передбачено.

ОСНОВНІ ГЕОГРАФІЧНІ ПОНЯТТЯ І ФАКТИ

1. Загальна географія

Географія як наука, розвиток географічних знань.

1. Об'єкт та предмет вивчення географії. Місце географічних дисциплін у системі наук.
2. Методи географічних досліджень
3. Розвиток уявлень про форму, розміри та рухи Землі.
4. Найвизначніші географічні відкриття, видатні мандрівники
5. Вітчизняні вчені географи.
6. Сучасні географічні дослідження та їх значення.

Земля в космічному просторі.

7. Земля серед космічних тіл у Всесвіті та Сонячній системі.
8. Вплив космічних тіл на природні процеси на Землі.

Способи зображення Землі.

9. Зображення земної поверхні на малюнку, плані, карті, глобусі, аерофотознімку та космічному знімку.
10. Поняття «план місцевості», «географічна карта», «топографічна карта».
11. Легенда карт.
12. Види масштабу.
13. Класифікація карт.
14. Визначення напрямків, географічних координат об'єктів, абсолютної та відносної висоти місцевості, глибини морів і океанів.
15. Вимірювання відстаней на різних за масштабом картах.
16. Орієнтування та зйомка місцевості.

Географічна оболонка та її складові. Літосфера та рельєф.

17. Внутрішня будова Землі.
18. Поняття «літосфера», «літосферна плита».
19. Внутрішні процеси в літосфері.
20. Походження материків і океанів.
21. Геологічне літочислення, геологічний вік.
22. Типи земної кори та гірські породи і мінерали, що її складають.
23. Корисні копалини. Вулкани та землетруси, райони їх поширення.
24. Зовнішні сили, що змінюють земну поверхню.
25. Форми земної поверхні: рівнини, гори і нагір'я .
26. Рельєф дна Світового океану.
27. Острови та півострови.
28. Значення рельєфу в господарській діяльності людини.

Атмосфера і клімат.

29. Поняття «атмосфера».
30. Межі та будова атмосфери.
31. Тиск атмосфери і його вимірювання.
32. Рух повітря. Загальна циркуляція атмосфери.
33. Циклони і антициклони.
34. Сезонні та місцеві вітри.

35. Вода в атмосфері.
36. Вологість повітря.
37. Атмосферні опади та їх утворення.
38. Розподіл опадів на поверхні земної кулі.
39. Повітряні маси і атмосферні фронти.
40. Кліматичні пояси та області.
41. Залежність клімату від широти місцевості, морських течій, близькості до морів, рельєфу, антропогенного впливу.
42. Погода, добові та сезонні коливання її метеоелементів.

Гідросфера, води Світового океану та суходолу.

43. Поняття «гідросфера».
44. Світовий кругообіг води.
45. Світовий океан та його частини: океани, моря, затоки, протоки.
46. Рух води в Світовому океані. Морські течії.
47. Підземні води. Характер залягання і властивості.
48. Річка та її частини. Річкові басейни. Живлення та режим річок.
49. Озера, їх походження, властивості вод.
50. Болота. Льодовики, багаторічна мерзлота.
51. Використання Світового океану та вод суходолу у господарській діяльності людини.

Біосфера та ґрунт

52. Поняття про біосферу, її складові та межі.
53. Походження та поширення життя на Землі.
54. Рослинність суходолу і океану.
55. Тваринний світ суходолу і океану.
56. Ґрунт і його особливості.
57. Вплив людини на біосферу. Охорона біосфери.

2. Географія материків і океанів

Материки.

Південна Америка

1. Особливості фізико-географічного положення.
2. Дослідження і освоєння материків.
3. Геологічна будова. Основні форми рельєфу.
4. Закономірності поширення родовищ корисних копалин.
5. Своєрідність клімату материка. Кліматичні пояси і області. Вплив клімату на формування і розподіл вод суходолу.
6. Найбільші річки та озера.
7. Природні зони. Ґрунти, рослинний покрив та тваринний світ. Висотна поясність в Андах.
8. Зміна природних комплексів людиною.
9. Походження та формування сучасного населення, його расовий склад та розміщення

Африка.

10. План географічної характеристики материка.

11. Особливості фізико-географічного положення.
12. Дослідження та освоєння.
13. Геологічна будова.
14. Основні форми рельєфу материка.
15. Корисні копалини та закономірності їх розміщення на материку.
16. Загальні особливості клімату. Кліматичні пояси і типи клімату.
17. Води суходолу: головні річкові системи, озера, басейни підземних вод, їх гідрологічні особливості.
18. Природні зони та закономірності їх розміщення.
19. Особливості ґрунтового, рослинного покриву та тваринного світу.

Австралія.

20. Своєрідність географічного положення материка. Історія відкриття і дослідження.
21. Форми рельєфу та корисні копалини Австралії. Загальні особливості клімату.
22. Кліматичні пояси та типи клімату Австралії.
23. Води суходолу.
24. Природні зони.
25. Своєрідність і унікальність органічного світу материка.
26. Населення, його склад та розміщення.

Антарктида.

27. Своєрідність географічного положення материка. Відкриття Антарктиди та сучасні наукові дослідження материка.
28. Міжнародне співробітництво у дослідженні природних умов і природних ресурсів.
29. Географічна будова та рельєф поверхні.
30. Кліматичні умови.
31. Рослинний і тваринний світ.
32. Природні ресурси та їх охорона.

Північна Америка.

33. Фізико-географічне положення материка.
34. Історія відкриття та освоєння Північної Америки.
35. Геологічна будова та основні форми рельєфу материка. Роль давнього зледеніння у формуванні сучасного рельєфу.
36. Корисні копалини, закономірності їх поширення.
37. Кліматичні пояси і типи клімату.
38. Води суходолу. Основні річкові системи. Найбільші озера, їх походження.
39. Особливості розміщення природних зон.
40. Ґрунти, рослинний покрив і тваринний світ.
41. Висотна поясність Кордильєр.
42. Природоохоронні території. Найвідоміші національні парки.
43. Особливості заселення Північної Америки. Населення, його расовий і етнічний склад.

Євразія.

44. Фізико-географічне положення материка.

45. Особливості берегової лінії Євразії.
46. Історія відкриття і дослідження окремих територій материка.
47. Геологічна будова. Давні материкові зледеніння. Сейсмічно активні області.
48. Основні форми рельєфу материка. Найбільші рівнини і гори.
49. Корисні копалини, закономірності їх походження.
50. Особливості формування клімату, кліматичні пояси і типи клімату.
51. Внутрішні води. Найбільші річки та озера. Багаторічна мерзлота. Сучасне зледеніння.
52. Природні зони. Особливості їх розміщення на території материка.
53. Ґрунти, рослинний покрив і тваринний світ природних зон.
54. Висотна поясність у горах материка.
55. Зміна природи людиною.
56. Населення. Расовий та етнічний склад. Розміщення населення на материку.

Океани: Тихий океан, Атлантичний океан, Індійський океан, Північний Льодовитий океан.

57. План характеристики природного комплексу океану.
58. Особливості фізико-географічного положення океанів.
59. Історичні відомості про освоєння та дослідження різних частин Світового океану.
60. Геологічна будова та рельєф океанічного дна.
61. Характерні риси клімату.
62. Властивості водних мас та океанічні течії.
63. Своєрідність органічного світу океанів.
64. Природні ресурси океанів та їх використання.
65. Проблема забруднення океанічних вод.

3. Географія України.

Загальні відомості про Україну, географічне положення.

1. Формування території, сучасні розміри, адміністративно-територіальний поділ.
2. Географічне положення, кордони.
3. Місце України на політичній і економічній карті світу.
4. Господарська оцінка економіко-географічного положення.

Рельєф, тектоніка, геологічна будова, мінерально-сировинні ресурси.

5. Основні риси рельєфу: низовини, височини, гори.
6. Особливості геологічної будови території України. Геоморфологічна будова.
7. Чинники виникнення несприятливих геологічних і геоморфологічних процесів та шляхи запобігання їм.
8. Мінерально-сировинні ресурси.
9. Закономірності поширення, характеристика і господарська оцінка паливних, рудних і нерудних корисних копалин.

Кліматичні умови та ресурси.

10. Основні кліматотвірні чинники.
11. Загальні риси клімату. Типи повітряних мас.
12. Розподіл температури повітря і опадів на території України.
13. Основні кліматичні показники.
14. Сезонні особливості клімату.
15. Причини виникнення і наслідки дії небезпечних метеорологічних явищ на території країни, їх поширення.
16. Кліматичні ресурси. Прогноз погоди. Синоптична карта.

Внутрішні води та водні ресурси.

17. Загальні гідрологічні особливості території України.
18. Поверхневі води, особливості їх формування і розподілу.
19. Основні річкові басейни. Канали. Озера і водосховища.
20. Підземні води. Болота, їх типи і поширення.
21. Водний баланс і водні ресурси України, шляхи їх раціонального використання і охорона.

Ґрунти. Рослинність. Тваринний світ.

22. Ґрунтовий покрив.
23. Умови ґрунтоутворення, властивості, основні генетичні типи ґрунтів, закономірності їх поширення.
24. Господарське використання ґрунтів.
25. Земельні ресурси України. Охорона земельних ресурсів.
26. Різноманітність видового складу рослинності, закономірності поширення рослинності.
27. Рослинні комплекси лісів, степів луків.
28. Рослинні ресурси, їх охорона і відтворення. Зелена книга України.
29. Фауністичний склад лісів, степів, луків, боліт, водойм, Українських Карпат і Кримських гір.
30. Тваринні ресурси, заходи з їх охорони і відтворення.
31. Червона книга України.

Природно-територіальні комплекси (ПТК) України і фізико-географічне районування.

32. Умови розвитку і характерні риси природних комплексів.
33. Ландшафти та їх класифікація.
34. Фізико-географічне районування України, його наукове і практичне значення.
35. Природні комплекси рівнин – природні зони мішаних лісів, лісостепу, степу.
36. Гірські природні комплекси – Українські Карпати, Кримські гори.
36. Природні комплекси морів – Чорне та Азовське моря.
37. Господарська характеристика природних комплексів, проблеми використання й охорони.

Населення і трудові ресурси.

38. Заселення території України.
39. Кількість, розміщення, статеві і вікова структура населення.

40. Територіальні відмінності і чинники розміщення та густоти населення.
41. Природні й економічні умови, які впливають на основні показники розміщення населення.
42. Природний рух населення. Демографічна ситуація.
43. Міграція населення, її види та причини.
44. Національний склад населення. Етнографічні групи.
45. Регіональні відмінності духовної культури населення (мова, релігії, звичаї). Українська діаспора, причини її виникнення і географія.
46. Система розселення населення.
47. Урбанізація та регіональні відмінності в її рівнях.
48. Типи міських поселень. Функції міст і міські агломерації.
49. Сільське розселення та його територіальні відмінності.
50. Трудові ресурси. Зайнятість населення у сфері матеріального виробництва та невиробничій сфері. Проблеми зайнятості і його географічні аспекти.

Господарство України.

51. Поняття «господарство» і формування національного господарського комплексу. Основні риси структури господарства.
52. Міжгалузеві комплекси.
53. Сучасні проблеми розвитку та територіальної організації господарства.
54. Загальна характеристика розвитку і розміщення промисловості.
55. Галузева структура, спеціалізація.
56. Сучасні проблеми і перспективи розвитку та розміщення промисловості.

Металургійна промисловість.

57. Структура, місце і роль у господарстві.
58. Чинники розвитку і розміщення.
59. Сировинна база.
60. Географія чорної металургії. Кольорова металургія. Основні галузі та їх розміщення.
61. Проблеми і перспективи розвитку металургійної промисловості.

Машинобудівна та металообробна промисловість.

62. Значення, місце і роль у господарстві.
63. Структура галузі і принципи розміщення окремих виробництв: важкого, сільськогосподарського, транспортного, електротехнічного та ін.
64. Територіальна організація машинобудування. Проблеми і перспективи розвитку.

Хімічна промисловість.

65. Значення, місце і роль галузі.
66. Сировинна база.
67. Галузева структура хімічної промисловості.
68. Географія окремих виробництв хімічної промисловості.
69. Проблеми і перспективи розвитку.

Лісова промисловість.

70. Структура і значення лісового господарства (лісозаготівля).
71. Деревообробка, целюлозно-паперове та лісохімічне виробництво.

72. Географія виробництв лісової промисловості, проблеми і перспективи розвитку.

73. Промисловість будівельних матеріалів. Структура і значення.

Легка промисловість.

74. Художні промисли. Структура, принципи розміщення і географія.

75. Харчова промисловість. Галузева структура, особливості спеціалізації, принципи розміщення і географія.

Сільське господарство.

76. Роль, місце і значення сільського господарства. Структура галузі та його основні ланки.

77. Земельний фонд.

78. Рослинництво.

79. Зернові культури. Вирощування технічних культур, картоплі і овочів.

80. Садівництво, ягідництво і виноградарство.

81. Тваринництво.

82. Агропромислові зони.

Соціальна сфера.

83. Сфера послуг. Структура галузі.

84. Рекреаційно-туристське господарство. Територіальна організація.

85. Проблеми і перспективи розвитку галузі.

Транспорт і міжнародні економічні зв'язки.

86. Роль і значення транспорту.

87. Основні види транспорту, їх характеристики, особливості розміщення.

88. Економічні зв'язки України з країнами світу.

Економічні райони.

89. Географічний поділ праці й економічне районування: Донецький, Придніпровський, Північно-Східний, Столичний, Центральний, Причорноморський, Подільський, Північно-Західний, Карпатський райони (коротка економіко-географічна характеристика).

Використання природних умов і ресурсів та їх охорона.

90. Геоекологічна ситуація. Основні забруднювачі навколишнього середовища.

91. Вплив геоекологічної ситуації на населення.

92. Класифікація природних ресурсів.

93. Природоохоронні заходи

4. Економічна і соціальна географія світу

Сучасна політична карта світу.

1. Етапи формування політичної карти світу.

2. Показники, які визначають рівень економічного розвитку країн.

3. Форми правління і адміністративно-територіальний устрій країн.

4. Політична карта Європи, Азії, Африки, Америки, Австралії і Океанії.

Географія світових природних ресурсів.

5. Географічне середовище як сфера взаємодії суспільства і природи.

6. Природні ресурси світу: мінеральні, водні, земельні, лісові, рекреаційні, Світового океану.

7. Ресурсозабезпеченість і ресурсозбереження.

Географія населення світу.

8. Кількість населення світу і його динаміка.

9. Природний рух населення та його відтворення.

10. Демографічна політика. Статевий і віковий склад населення.

11. Етнічний (національний) склад населення.

12. Релігії народів світу.

13. Нерівномірність розміщення населення на Землі.

14. Процеси урбанізації. Міське і сільське населення світу.

15. Міграційні процеси.

16. Трудові ресурси та зайнятість населення в різних сферах господарства країн та регіонів світу.

Світове господарство.

17. Поняття «міжнародний географічний поділ праці», «світове господарство».

18. Спеціалізація і кооперування, інтеграція країн світу.

19. Світове господарство в період науково-технічної революції (НТР), основні риси НТР. Вплив НТР на галузеву структуру та його розміщення.

Географія промисловості світу.

20. Структура промисловості.

21. Світова паливно-енергетична система.

22. Географія вугільної, нафтової і газової промисловості.

23. Електроенергетика світу.

24. Чорна і кольорова металургія, основні райони розвитку і розміщення цих галузей.

25. Машинобудування, його структура і географія основних галузей.

26. Хімічна промисловість, лісова і деревообробна, легка, харчова промисловість.

Географія сільського господарства.

27. Галузева структура. Особливості розміщення галузей рослинництва і тваринництва.

Географія транспорту.

28. Значення і місце в світовому господарстві географії транспорту.

29. Розвиток та розміщення найважливіших видів транспорту: залізничного, автомобільного, повітряного і морського.

Зовнішні економічні зв'язки.

30. Суть та основні форми економічного співробітництва.

31. Міжнародний туризм та його різновиди.

Глобальні проблеми людства.

32. Виникнення і суть глобальних проблем людства.

33. Найважливіші проблеми сучасності: демографічна, екологічна, енергетична, продовольча, бідності, війни і миру, освоєння ресурсів, Світового океану та шляхи їх розв'язання.

Регіони та країни світу.

34. Економіко- і соціально-географічна характеристика регіонів та окремих держав (за типовим планом: економіко-географічне положення та його господарська оцінка; природні умови і ресурси; населення і трудові ресурси; особливості галузевої та регіональної структури господарства; промисловість та її структура; характеристика основних галузей сільського господарства; транспорт, основні його види та географія; зовнішньоекономічні зв'язки).

Загальна характеристика країн Європи.

35. Країни Західної Європи. Німеччина. Великобританія. Франція. Італія.

36. Країни Центральної та Східної Європи. Польща, Білорусь, Російська Федерація.

Загальна характеристика країн Азії.

36. Японія. Індія. Китай. Туреччина.

Загальна характеристика країн Америки.

37. США, Канада.

38. Країни Латинської Америки.

Загальна характеристика країн Африки.

Загальна характеристика країн Австралії та Океанії.

Список рекомендованої літератури

1. Кобернік С.Г. Географія. Довідник + тести. Повний повторювальний курс, підготовка до ЗНО / С.Г. Кобернік, Р.Р. Коваленко. – К. : Абетка, 2015. – 644 с.
2. Кузишин А. Географія : Комплексна підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО 2016) / А. Кузишин, О. Заячук. – К. : Підручники і посібники, 2015. – 448.
3. Географія. ЗНО 2016. Комплексне видання / Г.Д. Довгань, Г.І. Константинова, Л.В. Костенко, О.Г. Стадник. – К. : Літера, 2015. – 400 с.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО ТЕСТІВ

Загальна кількість завдань – 12.

На виконання тесту відведено 90 хвилин.

Тестування проводиться у письмовій формі.

Тест з географії складається із завдань шести видів, різних за змістом, складністю та формою подання відповіді:

Завдання закритого типу (№№ 1 – 9).

I. Завдання з вибором однієї правильної відповіді (№№ 1 – 5).

До кожного завдання подано чотири варіанти відповіді, позначені буквами від А до Г, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо вступник вибрав і позначив правильну відповідь у бланках відповідей.

Правильний на думку вступника варіант відповіді позначається у відповідній клітинці бланків відповідей позначкою «v» або «+» або «x», наприклад:

А	Б	В	Г
	x		

II. Завдання на визначення правильної послідовності (№№ 6 – 7).

Завдання на встановлення в логічній послідовності явищ, об'єктів, процесів. До завдання подано інформацію, позначену буквами від А до Г, які потрібно розташувати у таблицях бланків відповідей у правильній послідовності: буква, якою позначено перше явище (об'єкт, процес), має бути вказана першою, якою позначено друге явище (об'єкт, процес), – другою і т.д., наприклад:

Б	А	В	Г
---	---	---	---

Завдання вважається виконаним, якщо вступник поставив букви у таблицях бланків відповідей у послідовності, яка відповідає правильній послідовності явищ, об'єктів, процесів.

III. Завдання на визначення відповідності (№№ 8 – 9).

До завдання подано інформацію, позначену цифрами (на карті) і буквами (під картою). Щоб виконати завдання, необхідно встановити взаємну відповідність інформації, позначеної цифрами та буквами (утворити логічні пари). Завдання вважається виконаним, якщо вступник розставив у правильній відповідності буквам від А до Г цифри у таблицях бланків відповідей, наприклад:

А	Б	В	Г
4	1	3	2

Завдання відкритого типу (№№ 10 – 12).**IV. Завдання з розгорнутою відповіддю (завдання № 10)**

Завдання № 10 передбачає розгорнуту відповідь на поставлене питання. Завдання вважається виконаним, якщо вступник дав точне визначення терміну, вказаному в завданні, пояснив закономірності поширення та взаємодію згаданих географічних об'єктів, явищ або процесів.

V. Завдання з використанням контурної карти (завдання № 11).

Завдання № 11 картографічного характеру і передбачає нанесення на карту інформації відповідно до завдання. Завдання вважається виконаним, якщо правильно відображено на карті об'єкти, вказані в завданні;

VI. Географічна задача (завдання № 12).

Завдання передбачає розв'язання задачі із викладенням ходу розв'язання у бланках відповідей. Завдання вважається виконаним, якщо вступник правильно розв'язав задачу і пояснив хід її виконання.

КРИТЕРІЇ оцінювання підготовленості вступників на вступному іспиті з географії для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра

Кожен білет для проведення іспиту з географії складається з 12 тестових завдань.

Результати вступного іспиту для вступників, які показали мінімальний достатній рівень підготовленості з географії і отримали «пороговий бал», який становить 100 балів, оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів.

«Пороговий бал» у 100 балів вступник отримує за умови надання правильних відповідей на всі п'ять перших питань екзаменаційного білета, які передбачають вибір правильного варіанта із трьох наведених у білеті варіантів відповідей. Кожна правильна відповідь оцінюється у 20 балів.

Якщо за результатами відповідей на перші п'ять питань екзаменаційного білета вступник отримав кількість балів, нижчу від «порогового бала», перевірка його відповідей на наступні питання не проводиться.

Загальна оцінка за вступний іспит з географії є сумою балів, яка складається з «порогового бала» (100 балів), отриманого за правильні відповіді на перші п'ять питань екзаменаційного білета, та балів, виставлених за відповіді на кожне з наступних семи питань екзаменаційного білета, та обчислюється за формулою:

$$O = 100 + \sum_{i=6}^{12} B_i,$$

де B_i – кількість балів за відповіді на i -те питання з 6-ого по 12-те.

Максимальна кількість балів за виконання завдань різних видів наведена у таблиці.

Вид завдання	Номери завдань	Максимальна кількість балів за виконання завдання
1. Вибір правильної відповіді	1 – 5	20
2. Завдання на визначення правильної послідовності	6 – 7	10
3. Встановлення правильної відповідності	8 – 9	20
4. Завдання з розгорнутою відповіддю	10	20
5. Багатокомпонентне завдання з використанням контурної карти	11	10
6. Географічна задача	12	10

При оцінюванні виконання кожного із завдань відповідного виду використовуються такі критерії:

1. Завдання на визначення правильної послідовності (№№ 6 – 7)

За правильну відповідь – 10 балів. Якщо вказано одну неправильну комбінацію – 5 балів, якщо вказано більше однієї неправильної комбінації – 0 балів.

2. Завдання на визначення відповідності (№№ 8 – 9)

За правильну відповідь (чотири комбінації) – 20 балів. Якщо вказано три правильні комбінації – 15 балів, якщо вказано дві правильні комбінації – 10 балів; якщо вказано одну правильну комбінацію – 5 балів; якщо вказані всі помилкові комбінації – 0 балів.

3. Завдання з розгорнутою відповіддю (№ 10)

– 15...20 балів, якщо вступник навів розгорнуту відповідь на поставлене питання: дав точне визначення терміну, вказаному в завданні; дотримався чіткої структури відповіді та закінченості думки; послідовно, обґрунтовано висвітлив матеріал, зробив висновки та узагальнення;

– 8...14 балів, якщо вступник навів неповну відповідь на поставлене питання: дав не зовсім точне визначення терміну, вказаному в завданні, або не зробив висновки та узагальнення (виконав завдання на 60...80 %);

– 1...7 балів, якщо вступник допустив незначні помилки у визначенні терміну, вказаного у завданні, та не зробив висновки та узагальнення (в достатній мірі (на 50...60 %) виконав запропоноване завдання);

– 0 балів, якщо вступник навів тільки невірне визначення терміну, вказаного у завданні, або не надав відповіді на запитання.

4. Завдання з використанням контурної карти (№ 11)

– 5...10 балів, якщо вступник цілком повно відобразив на контурній карті згадані об'єкти, межі поширення явищ, правильно побудував легенду карти, вірно оформив карту (географічні назви, підписи);

– 1...4 бали, якщо вступник неповно відобразив на контурній карті згадані об'єкти, допустив незначні помилки у оформленні карти та легенди;

– 0 балів, якщо вступник неправильно вказав на карті об'єкти, закономірності або не наніс на карту умовні позначення.

5. Географічна задача (№ 12)

– 5...10 балів, якщо вступник вірно розв'язав задачу з викладенням ходу розв'язання у бланках відповідей;

– 1...4 бали, якщо вступник не зовсім вірно розв'язав задачу: обрав вірний хід виконання, але допустив незначну помилку у розрахунках, не вказав одиниці вимірювання величин або неточно виклав хід розв'язання задачі;

– 0 балів, якщо вступник неправильно розв'язав задачу.